

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVI KONFERENCIJA

Vilnius, 2024 m. gegužės 13–17 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė

VU MF Moklso ir inovacijų skyriaus

inovacijų specialistas Kristijonas PUTEIKIS ir

administratorė Rima DAINORAVIČIENĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2024

Mokslo komitetas:

doc. dr. Valdemaras Jotautas
dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Violeta Kvedarienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
Indrė Sakalauskaitė
Laura Lukavičiūtė
dr. Agnė Abraitienė
doc. dr. Jūratė Pečeliūnienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
doc. dr. Birutė Zablockienė
prof. dr. Pranas Šerpytis
Artūras Mackevičius

dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
prof. dr. Marius Miglinas
Žilvinas Chomanskis
doc. dr. Kristina Ryliškienė
prof. dr. Vilma Brukienė
doc. dr. Saulius Galgauskas
Andrius Žučenka
doc. dr. Birutė Brasiūnienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas
doc. dr. Rima Viliūnienė
prof. dr. (HP) Edvardas Danila

prof. dr. Nomedą Rima Valevičienė
Teresė Palšytė
doc. dr. Vytautas Tutkus
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
dr. Viktorija Andrejevaitė
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
dr. Arnas Bakavičius
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigitą Lesinskienė
doc. dr. Marija Jakubauskienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Kristina Marcinkevičiūtė
Viktorija Rakovskaitė
Austėja Grudytė
Justina Semenkovaitė
Matas Žekonis
Rokas Žekonis
Milvydė Marija Tamutytė
Augustė Senulytė
Miglė Miglinaitė
Rokas Bartuška
Damian Luka Mialkowskyj
Karina Mickevičiūtė
Jovita Patricija Druta
Emilija Šauklytė

Austėja Račytė
Tadas Abartis
Mindaugas Smetaninas
Rafal Sinkevič
Gerda Šlažaitė
Kamilė Čeponytė
Einis Novičenko
Benas Matuzevičius
Gabriela Šimkonytė
Ieva Ruzgytė
Milda Mikalonytė
gyd. rez. Valentinas Kūgis
gyd. rez. Gabrielė Bielinytė
Vėjas Vytautas Jokubynas

Deivilė Kvaraciejūtė
Julija Pargaliauskaitė
Paulius Montvila
Rūta Bleifertaitė
Alicija Šavareikaitė
Julija Kondrotaitė
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabrielė Bajoraitė
Augustinas Stasiūnas
Odeta Aliukonytė
Robertas Basijokas
Elvin Francišek Bogdzevič

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2024

© Vilniaus universitetas, 2024

PROBLEMINIO LOŠIMO IR PRIKLAUSOMYBĖS PASIREIŠKIMAS VYRŲ TARPE LOŠIANT NUOTOLINIU BŪDU: LITERATŪROS ANALIZĖ

Darbo autorės. Ieva VANAGAITĖ, VI kursas; Gabija VENCLOVAITĖ, VI kursas.

Darbo vadovas. Lekt. Vilma ANDREJAUSKIENĖ, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Psichiatrijos klinika.

Darbo tikslas. Apžvelgti mokslinę literatūrą apie priklausomybės nuo nuotolinių azartinių lošimų vyrų tarpe paplitimą.

Darbo metodika. Literatūros apžvalga vykdyta naudojantis PubMed duomenų baze. Naudoti raktažodžių deriniai anglų kalba: „*online gambling*“, „*men*“. Rasti 47 straipsniai, peržiūrėjus ir atmetus netinkamas publikacijas, 20 šaltinių įtraukti į literatūros apžvalgą. Įtraukti pilno teksto straipsniai anglų kalba, publikuoti 2018–2023 metais.

Rezultatai. Naujosios technologijos paskatino nuotolinių azartinių lošimų plėtrą, kurių dauguma pasidarė lengvai prieinami visą parą. Tyrime, atliktame Lenkijoje, nustatyta, kad lytis, amžius, gyvenamoji vieta bei išsilavinimo lygis ir pajamos buvo reikšmingi įsitraukimo į nuotolinius azartinius lošimus rizikos veiksniai: dažniau lošti pradėdavo jauni, žemas pajamas gaunantys, mažesnėse vietovėse gyvenantys vyrai. Ši tendencija stebėta ir daugumoje kitų tyrimų. Viename tyrime, rasta, kad jauni nedirbantys ir/ar nestudijuojantys vyrai yra labiau linkę lošti nuotoliniu būdu. Prancūzijoje atliktame tyrime, kuriame dalyvavo lošėjai, pastebėta, kad 74 proc. nuotoliniu būdu lošiančių asmenų buvo jaunesni vyrai.

Vokietijoje atliktame tyrime, kuriame dalyvavo 18–25 m. amžiaus vyrai, buvo vertinama kaip jų požiūris į finansus veikia jų lošimų įpročius. Rasta, kad probleminiams lošėjams, pinigai yra svarbus asmeninės sėkmės simbolis ir gali būti svarbus vaidmuo, lemiantis tolimesnį lošimą ir trukdantis sustoti. Suomijoje atliktame tyrime, taip pat pastebėta, jog vyriškoji lytis yra reikšmingai susijusi su didesnėmis išlaidomis lošimams bei, kad mažesnes pajamas gaunantys gyventojai, lošimams skiria proporcingai daugiau savo pajamų nei vidutinės ar didelės pajamas gaunančios gyventojų grupės.

Probleminis lošimas gali smarkiai įtakoti jaunų vyrų emocinę bei fizinę būklę bei rizikingą elgesį. Jungtinėje Karalystėje rasta, kad jaunų vyrų tarpe (16–24 m.) probleminis lošimas yra susijęs su dažnesniais bandymais nusižudyti bei mintimis apie savižudybę. Tyrime, kuriame buvo vertinama kaip azartiniai lošimai (pokeris) veikia lošiančių vyrų miego kokybę – esant miego trūkumui, žaidėjai patyrė didesnę emocinę įtampą bei žaisdavo daugiau, dažniau pralošdavo. Žaidimai, sužaisti dvi valandos iki miego, įtakoją miego kokybę – miegas buvo trumpesnis ir prastesnis. Kitame tyrime rasta, kad su probleminiu lošimu kovojantys jauni vyrai, dažniau turėjo įvairių gretuti-

nių, tarp jų ir psichikos, ligų, pavyzdžiui – depresiją. Pastebėta, kad lošiantys asmenys dažniau buvo teisti.

Norint palyginti, ar nuotoliniai azartiniai lošimai sukėlė sunkesnius priklausomybės nuo lošimo simptomus Šveicarijoje buvo atliktas jaunų vyrų tyrimas. Jo metu buvo nagrinėjama kaip skiriasi lošimo įpročiai ir su lošimu susijusios problemos, kai lošiama tik nuotoliniu būdu lyginant su mišriu būdu. Įdomu tai, kad kitaip nei buvo tikėtasi, mišriems lošėjams pasireiškė sunkesni priklausomybės nuo lošimų simptomai. Kitų psichikos sveikatos sutrikimų pasireiškimas tarp mišrių lošėjų taip pat buvo didesnis lyginant su lošiančiais tik nuotoliniu būdu. Tai įrodo, kad visų rūšių azartiniai lošimai pasižymi didele rizika.

Išvados. Pastebėta, kad nuotolinius azartinius lošimus lošiantys probleminiai ir patologiniai lošėjai dažniau yra vyrai nei moterys, dažniausiai jauni, esantys žemesnio išsilavinimo, bei gaunantys mažiau pajamų, gyvenantys mažesnėse vietovėse. Azartiniai lošimai yra svarbus savižudybių rizikos veiksnys tarp jaunų vyrų. Lošiantiems vyrams tenka ne tik didelė finansinė lošimų sukeliama našta, tačiau ir didelis somatinių ir psichikos gretutinių ligų pasireiškimas lyginant su bendra populiacija. Jiems taip pat būdingesnis nusikalstamas elgesys. Todėl reikalingi išsamesni tyrimai ir intervencijos būdai šioje probleminėje grupėje.

Raktažodžiai. Azartiniai lošimai; priklausomybė; vyrai.